

ACCIO 42

CIUTADANA

EDITORIAL

Al voltant de la darrera crisi

Unes figures han traspasat l'ample portalada del palau de la plaça d'Orient, cridats a consulta pel President de la República Espanyola, amb motiu dels esdeveniments polítics d'aquests darrers dies, que han tingut en suspens la vida nacional i que han apassionat fortament l'opinió pública. Han passat aquestes figures, encarcarades, altives i orgulloses, amb un somriure cínic i provocatiu en els llavis d'una d'elles, i amb un esguard d'impotència en la mirada esblaimada de l'altre, sense adonar-se o no volent-se adonar del gest violent d'infinita repugnància, dels curiosos aplegats a la porta mateixa del palau presidencial comentant i esperant la tramitació i arranjamant difinitiu de la crisi ministerial. En passar, un tuf de cosa descomposta feia girar apressadament la cara i tapau les narius.

Han passat unes figures; en perdre's la seva silueta dins del Palau, s'han pronunciat uns noms: Santiago Alba, Melquiades Alvarez.....

* * *
Remuntant-nos en l'ahir proper, aquests dos noms porten a la nostra pensa, records d'actituds vergonyoses i claudicants; records d'intrigues, de baixeses i d'ignominies. Dos noms representatius de la vella i desacreditada política borbònica, ofegadora de tot ressorgiment econòmic i espiritual i castradora de tota iniciativa lloable. Santiago Alba, l'home ambiciós i superb que volia supeditar a l'interès particulars, els alts i sagrats interessos de la pàtria i que per aconseguir els seus propòsits emprava els mitjans que

creia més adients, enc que aquests mitjans fossin repugnants. Melquiades Alvarez, que oferia les vestidures del seu mentit liberalisme per a servir de flonja catifa al Borbó perjur, a canvi d'una presidència ministerial que no arribà a assolir. Un i altre, portant en l'ànima el verí del propi fracàs, intenten embrutir la política austera i digne del règim actual, retornant a les conxorxes i als maquiavelismes d'antany, i així podem constatar com en els dos anys de vida republicana, aquests dos noms van estretament aparellats, en tots aquells fets que s'han produït per a combatre les institucions, per a difamar els seus homes i per a destorbar l'obra constructiva que amb cel extraordinari porten a terme les Corts Constituents.

El país no ha pas vist prou clar encare, l'abast de l'entesa d'un d'aquests dos homes que han anat a donar consell al President de la República, amb el presidari Sanjurjo, quan els fets del 10 d'Agost de l'any passat, com tampoc sap les relacions existents entre l'altre que ha donat igualment consell a la Presidència, amb la figura perillosa del contrabandista Joan Marc, l'home que, com va dir un dia el català Jaume Carner, «o la República acaba amb ell, o ell acabarà amb la República». Hom també recorda la campanya aferrissada portada a terme per aquests dos homes, contra alguns aspectes fonamentals de la nova constitució liberal i democràtica i contra alguna de les seves lleis complementaries, especialment l'Estatut de la nostra autonomia, principi migradísim de

SETMANARI DEL PARTIT R.F.N
DE LES COMARQUES GIRONINES

GIRONA

16 juny 1931

15 ct

ACCIO 16 juny 1933 42 CIUTADANA

SETMANARI DEL PARTIT REPUBLICÀ FEDERAL
NACIONALISTA DE LES COMARQUES GIRONINES

Redacció i Administració: C. Carme, 13. - Girona : Tel. 199

Hores despatx: 6 a 8 de la vetlla

Subscripció trimestre: 1'75

Surt els divendres

DELEGACIONS COMARCALS

OLOT
Màrtirs de Jaca, 9

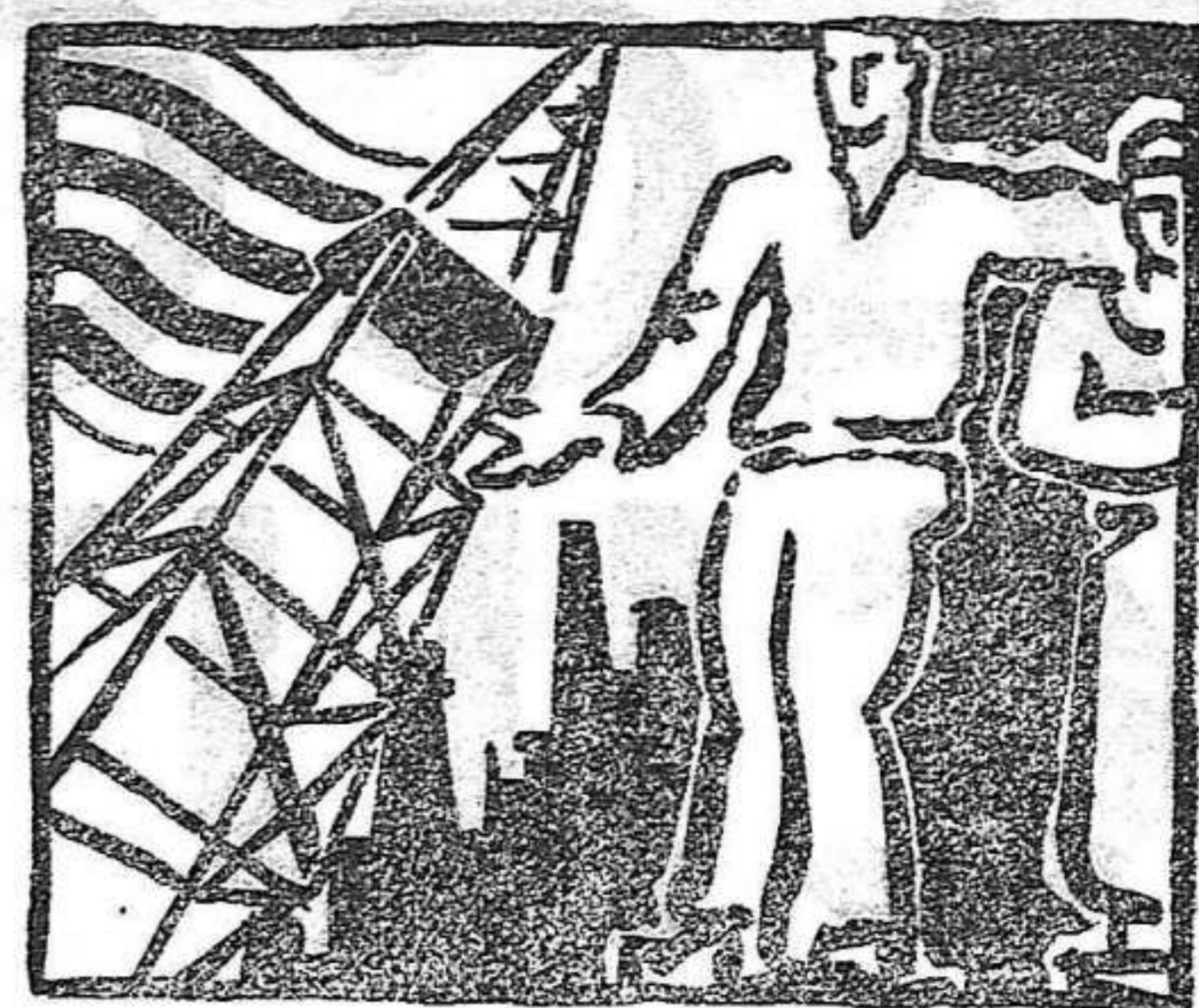
RIPOLL
Trinitat, 6-2.º

GIRONA
Carme, 13

PALAMÓS
FIGUERES
Cervantse, 3

PUIGCERDA
Centre Republicà

STA. COLOMA
Clavé, 23

Les realitats presents

Mai com ara es presenta la realitat dels fets amb una forma tan clara i contundent. L'hora present està prenyada d'ansies renovadores d'una idealitat que, temps fa, es forja en l'esperit de la Humanitat. El futur dels pobles està en la comprensió clara i sincera de dues virtuts fonamentals: Amor entre els homes, desterrant de si mateix, tota classe d'odis, recels i enveges, àdhuc de passions que no fan res més que destruir l'esperit; i l'altra virtut, és la generositat de donar a la Humanitat, pel seu bé, tot el nostre esforç moral i material per a agermanar les masses humanes.

La realitat dels fets presents s'ha escampat arreu, invadint els pobles grans i petits, viles i ciutats, nacions d'un i altre continent, a tot arreu vibra intensament aquest sentiment freturós d'una més perfecta societat, lliure d'odis i recels que sols la cultura ben fonamentada pot portar una més justa perfecció.

La República encamina la seva idealitat a la consecució d'aquestes realitats presents; els seus homes, amb una voluntat indestructible, va estructurant la nova vida nacional, fent un nou poble, que no era abans. La Història recollirà el fruit fecundat en el sòl del nostre poble, per a sembrar-lo en altres pobles, on senten encara l'opressió dels odis i enveges, alçats els uns contra els altres, allunyant la pau que tots els pobles cerquen endebades.

No obstant, però, la fretura de la pau,

envaeix el món; com ondes hertzianes penetra fins els reconcs més allunyats de muntanya i, junt amb la pau anhelada, es deixa sentir un sentiment intens i renovador de la vida estancada i empobrida dels pobles.

Estancada, per raó de la passivitat practicada per dirigents empobrits d'esperit, i empobrida per l'estancament de la voluntat dels homes, per l'embotiment de les intel·ligències que la por immovilitzava.

Les coses han canviat; aquella passivitat dels uns, ha renaixut l'activitat en els d'ara; aquells homes del dia 25 de maig cap ací, han de sentir intensament la generositat de donar al poble tot el seu valor, esforç i saber; han de fer sentir l'amor dels homes i l'amor al poble, han de treure la vila del seu estancament, han d'injectar al poble ansies renovadores de nova vida, progressiva i lliure, republicana i democràtica, han de fer molta tasca profitosa, obrint noves artèries vitals que afavoreixin el benestar del poble, obrint una nova era pròspera. Tot això necessita, però, l'escalf popular, l'entusiasme del poble que vibri a l'uníson d'aquest sentiment renovador que la República ha injectat a tot el sòl nacional.

D'aquí neixerà la creació de noves idees que aportaran els homes generosos per a servir millor, cada un del seu lloc respectiu, l'engrandiment dels pobles lliures, democràtics i conscients.

GIM BOSCH

Panorames Internacionals

Una altra conferència

Ahir era Ginebra, la seu de l'anomenada Conferència del Desarmament, que acabà les seves deliberacions amb l'anomenat Pacte dels Quatre, la finalitat del qual no és altre que permetre a les potències signants que puguin continuar armant-se, segons les regles convingudes i les no convingudes, mentre es limitarà o s'intentarà limitar les disponibilitats bèl·liques de les demés nacions, perquè hagin d'estar tothora i sempre, sota el contra i l'amenaça dels quatrístes poderosos. Avui és Londres, la que hostatja seixanta set representants de tants altres països, per a veure de trobar solució a la crisi econòmica mundial o almenys alleugerir-ne els efectes.

Potser és degut al nostre escepticisme, que no creiem gaire en l'eficàcia d'aquesta mena de conferències, però l'experiència ens ha demostrat abastament, mantes vegades, que tenim raons sobres per a ésser-ne d'escèptics. D'ençà de la gran guerra mundial, havem perdut el compte de les conferències celebrades per motius variats; en cap d'elles s'ha pogut trobar solució al problema que l'ha feta necessària, i és que els arranjaments són possibles i viables quan la sinceritat i la bona fe és la norma que regula els propòsits i les intencions dels interessats. Si per contra, com ha succeït sempre, l'egoisme particular de cada país s'avantposa a l'interès col·lectiu de la humanitat,

les doctrines pimargallianes, que venia enderrocar els privilegis absurds de l'Estat centralista i unitari, reducte invulnerable de la monarquia borbònica.

Per això tots aquells que considerem com una necessitat primordial de la nostra raó, defensar els principis de llibertat, igualtat, germanor i justícia humana, vam restar desagradablement sorpresos i sentírem en l'ànima un recel i un neguit, quan aquestes figures altives, orgulloses, buides de contingut ideo-

lògic, amb capa externa de republicanisme, però amb fons monàrquic, traspassaven les portes del palau presidencial; recel i neguit que s'esvaïren prestament, quan retornava a la presidència del concell de ministres, l'home recte i auster que és Manuel Azaña, qual nom representa la garantia absoluta de què els postulats revolucionaris i alliberadors que el poble anhela que esdevinguin realitat, no seran befats ni escarnits.

En aquesta diada moria a Madrid l'Albert de Quintana de León. Quasi bé un any. Nosaltres, els que sentíem l'orgull d'ésser els seus representats a les Corts Constituents, sentim el dolor de la seva pèrdua amb la mateixa intensitat de quan va produir-se.

Per això, en la diada del primer aniversari, com un pietós record, volem reviure una vegada més la sensació del buit que va deixar dintre el cercle de l'amistat més pura, dintre l'ambient polític de les nostres més cares ideologies, dintre el camp més vast de la lluita per la superació del nostre poble envers els eterns afanys de llibertat i de justícia.

Si la mort no hagués triat, amb la tria de la selecció, aquella ubèrrima joventut que semblava desafiar-la, avui tindríem al nostre costat una de les figures parlamentàries més definides i més fortes, i sentiríem la realització dels nostres ideals més prop del que la sentim ara. La manca del concurs de l'actuació d'En Quintana, ja es va fer sentir ben aprop de la seva separació, car tenia l'encàrrec, que era el seu desig, d'intervenir al Parlament en defensa dels drets de Catalunya en l'article referent a l'Administració de la Justícia. Segurament, entre les seves notes, deuria trobar-s'hi l'esmena del seu futur parlament, eternament frustrat per la fatalitat inexorable.

No volem pas pensar que la seva intervenció hagués determinat un guany material en la redacció esdevinguda llei d'aquell article, però, segurament, el coneixement del tema a desenvolupar, l'ideal catalanitzat que l'arborava i que hauria traspuat indefectiblement a través de les paraules seves, inclús l'eurítmia subtil de la seva eloqüència incontrastable, haurien comunicat al Parlament aquella sensació de què Catalunya tenia el dret indubitable a la seva petició, i que, de no concedir-se en aquells moments per l'abrumadora asfíxia d'un vots majoritari, la revisió d'aquell dret quedava en peu per exigir-ne el reconeixement en altres circumstàncies.

L'energia potencial que contenia el valer d'En Quintana, és, naturalment, impossible de calcular, però cal recordar com la llui-

ta li estimulava la seva productivitat de treball, i com s'entregava amb tota l'ànima a les diferents i convergents obligacions que pesaven damunt d'ell, atenent-les acuradament totes, portant al dia totes les seves activitats, i donant sempre el màxim de rendiment a la seva obra professional, representativa i divulgadora. Amb aquestes innegables condicions, el seu triomf era només obra del temps, que s'hauria imposat com una valor indiscutible en el pla de les millors figures polítiques contemporànies, amb l'orgull, per nosaltres, de veure assolir el triomf del talent i de la intel·ligència a un nostre compatriota, a un nostre correligionari, i a un nostre representant.

La fatalitat va impedir que l'obra que portava en germen, pogués aconseguir la seva plenitud: en resignar-nos forçosament a la seva pèrdua, recordem una vegada més les altes dots del plorat amic; i ara, en recordar-lo en el primer aniversari de la seva mort, sapiguem continuar-nos dignes de la seva memòria, oferint-li la nostra fe i la nostra actuació en la intensificació dels comuns ideals de catalanitat i de república.

La conferència del Sr. Camps i Arboix

Una nodrida concurrència acudí el dimarts passat al Centre d'Unió Republicana per a escoltar l'anunciada conferència del nostre bon amic senyor Camps i Arboix. Entre els assistents, hi havia el Comissari de la Generalitat senyor Puig Pujades, l'Alcalde accidental senyor Dalmau, varis regidors del nostre Ajuntament i significats elements d'Acció Catalana Republicana. Presentà el conferenciant el nostre amic senyor Pompeu Pascual, fent un just elogi del senyor Camps i Arboix.

Després de saludar en termes efusius els concurrents, com amics i correligionaris, en un paràgraf que fou molt aplaudit, parlà de l'esperit de la nova República orientada per un pensament d'esquerra i exposà els seus propòsits en aquestes tres conferències sobre tres problemes candents, que com els de la llibertat, del concepte de la propietat privada i de l'evolució del salariat, constitueixen les línies divisòries, segons la solució que se'ls dongui, entre les ideologies de dreta i d'esquerra. Exposà interessants consideracions per a demostrar la importància d'escatir aquestes qüestions per a esvaïr confusionismes en aquesta hora d'enorme bullida d'idees i passions.

Afirmà l'aspiració latent i eterna de l'home a esdevenir lliure, fins el punt de què la història és la narració de les vicissituds de la lluita per la seva llibertat integral. Dividí la història d'aquesta lluita en tres moments: lluita de l'home per la seva llibertat personal; lluita de l'home per la seva llibertat política; lluita de l'home per la seva llibertat econòmica. Digué que la història d'aquests tres moments és la història del liberalisme.

Féu un resum històric de la lluita per a la llibertat personal, que considerarà resolta a la desfeta del feudalisme a mans de la primera democràcia organitzada, que fou la menestralia i els artesans aplegats en gremis i recolzats en les municipalitats. Referí els intents d'alliberament en l'antiguitat clàssica i la força de rebeldia que suposaven les doctrines cristianes. Exposà la creença de què les persecucions dels cristians dels tres primers segles no ho foren per una causa religiosa, sinó perquè anaven contra la constitució social i econòmica de l'època, fonamentada en l'esclavatge. Senyalà el canvi d'orientació en el cristianisme quan aquest sortí de les Catacumbes per a pujar al Capitoli.

La caiguda del feudalisme i la instauració de les monarquies absolutes, no salvà l'ho-

els resultats han d'ésser nuls i els mals devenen empitjorats.

En la primera sessió de l'actual conferència econòmica, s'ha produït el primer conflicte, degut a la insinceritat de què suara parlàvem. En retreure, alguns delegats, la qüestió dels deutes de la guerra, la delegació nordamericana s'ha sentit molestada i s'ha retirat momentàniament de la conferèn-

cia; i és que l'egoisme nordamericà, no pot permetre, com no permetrà l'egoisme particular de cada un dels països representats, que es toquin aquelles qüestions que directament els afecten.

Si és així, ¿de què parlaran els senyors delegats, en aquesta conferència convocada per a resoldre el problema candent de la crisi econòmica mundial? **FABIA**

me de la seva submissió ciutadana; el nou adalid de la llibertat fou la cultura, representada pels primers avenços de la ciència i sobretot per les doctrines dels enciclopedistes, que desvetllà el moviment de 1789 i donà lloc a la declaració dels drets dels homes i dels ciutadans, que fou el primer codi del liberalisme i que entre vicisituds i lluites durant la darrera centúria, s'incorporen els seus principis definitivament en totes les legislacions del món civilitzat. Si la democràcia en les seves formes més incipients fou la que salvà la llibertat personal de l'home, podem dir que fou la cultura la que conquerí la llibertat política del ciutadà.

Parlà a continuació del contingut del liberalisme i definí el què és ésser liberal. Digué que liberal se'n creu d'ésser tothom, però que només ho són els que accepten els postulats del liberalisme, que és una doctrina i una escola, i que per tant no és lícit de què cadascú es faci un liberalisme per ús propi, com si fos un vestit a mida. Essencialment el liberalisme és contrari a tot dogmatisme, per això és racionalista; essencialment no admet altra potestat que la civil, i declara sotmesa a aquesta totes les altres; essencialment proclama el laïcisme com a fórmula de la llibertat de consciència. Es comprèn que aquesta doctrina hagi estat condemnada per l'Església perquè és contrària a la seva ortodòxia; en conseqüència senyalà i demostrà la incompatibilitat entre ambdues tendències.

Exposà les raons del laïcisme d'Estat a través d'uns arguments atentament seguits, en llur exposició. Digué que solament l'Estat laic pot esdevenir aquell ordenament jurídic que és propi de la seva condició; que solament el laïcisme pot realitzar la igualtat dels ciutadans davant la unitat moral de l'Estat i que solament ell pot garantir la llibertat de consciència, puix l'Estat confessional no pot per menys de participar del caràcter exclusivista que necessàriament ha de tenir tota institució que es creu dipositària de la veritat i camí de la felicitat espiritual i eterna dels homes.

Tractà tot seguit del concepte que de l'Estat té el liberalisme econòmic, així com del concepte que té de la llibertat econòmica, per a deduir la fallida d'aquestes teories, i la conclusió de què els postulats espirituals del liberalisme no poden realitzar-se amb l'economia liberal.

Parlà de la intervenció del socialisme, sobretot del marxista, i en la solució de la llibertat econòmica de l'home, combatent els seus mètodes de lluita de classes i de dictadura del proletariat com oposats als principis liberals, analitzant les influències que el socialisme ha tingut en l'evolució del nou liberalisme, que anomena liberal-socialisme, per ésser el liberalisme espiritual i polític interferit per solucions econòmiques del socialisme, propugnador de la transformació de l'economia privada en economia col·lecti-

va per l'intervencionisme d'Estat, o sigui el que s'anomena economia dirigida i racionalitzada.

Senta la premisa de què l'evolució del liberalisme i del socialisme és paral·lela, fins el punt de què hi ha una distància semblant entre el liberalisme econòmic i el liberal-socialisme, com la que hi ha entre el marxisme clàssic i les noves formes del socialisme actual. És aquesta tendència, digué, una tendència moderníssima, com ho prova la social-democràcia de tot el món pel cantó socialista i pel cantó liberal els partits d'esquerra, com el radical-socialista francès i els que governen la República espanyola. S'ha dit que era aquesta tendència un mestís, però en tot cas ho serà com a fill de selecció doctrinal i producte de la millor classe.

Acabà defensant la participació dels socialistes en el govern de la República pel fet transcendental d'incorporar a les responsabilitats del govern una branca de les dues

en què es divideix el proletariat espanyol, fet que és àdhuc garantia pels interessos que blasmen d'aquesta intervenció. Rebutjà amb consideracions addients les infiltracions marxistes que es retreuen en la legislació de la República. Elogià Azaña, com a representant autèntic de la tendència liberal-socialista moderna i féu una apel·lació vibrant a la democràcia gironina en les hores de prova que s'acosten.

La dissertació del conferenciant, seguida amb una atenció concentrada pel nombrós auditori, fou premiada per una llarga i sorollosa ovació, com ho havien estat diversos passatges del seu parlament.

Dimarts vinent, disertarà la segona conferència sobre l'evolució de la propietat, que és esperada amb viu interès.

Aquesta primera conferència va produir molt bon efecte al nombrós auditori, després de la qual, en el Centre, es feren laudatoris comentaris del conferenciant i de la seva dissertació.

Croquis

SATISFACCIÓ REPUBLICANA

La crisi total ens va sorprendre, perquè no l'esperàvem. Ens va sorprendre doncs, la decisió del President de la República. Quina finalitat tenia, ens preguntàvem tots? Mai tinguérem dubtes de la noble intenció presidencial, però la situació era inquietant, perquè ningú es sap substraure a les veus que corren.

Fallaren els intents de Prieto i Domingo per la desharmonia entre els partits adherits a la República. Vingué Azaña novament a constituir govern. Aleshores copsàrem un altre perill. Si realment les coses quedaven com abans, no continuaria la tivantor palesada amb l'obstrucció parlamentària? D'haver estat així, la crisi, la iniciativa presidencial, hauria empitjorat les coses en lloc d'arranjar-les.

El gest agosarat de Maura amb el manifest de la seva minoria i la retirada del Parlament eren un mal símptoma. Quina seria l'actitud del partit radical? Quina la dels socialistes, davant d'una possible aproximació de dos grups que s'havien declarat mútuament incompatibles?

La sessió de dimecres podia ésser històrica per la sort del règim. Què passaria en aquesta sessió? L'expectació a Madrid era justificada, com ho era el neguit que sentien els bons republicans en aquesta hora de prova.

Què ha succeït? Doncs ha succeït el que havia de succeir quan els homes tenen més cor que passió; quan tenen més sentit de responsabilitat que afany d'aprofitament; quan tothom es mou per un ideal. La llui-

ta continua, però en lloc d'ésser una baralla de carreró i a gabinetades, és un combat civil, normal i ple de possibilitats.

Un bell exemple per a la història política del nostre país, aquest! Un bell exemple de nobilitat i d'ideologia, que entre nosaltres només saben donar els homes i els partits d'esquerra. Exemple inconegut en la història de baixes passions, d'intrigues, de camalletes i de borbonades dels temps calamitosos de l'Espanya monàrquica, clerical i militaritzada.

EL CONTRACOP

L'actitud del partit radical, en descompondre l'obstrucció parlamentària i deixar expedites les vies de la funció legislativa, ha tingut un efecte curiós. És la de desorientar els sectors de dreta, republicans i no republicans, ultra el de fer sentir tota l'amargor en els llavis dels que només es mouen amb l'odi en les entranyes.

Aquest ha estat el contracop de la victòria republicana de dimecres. Observeu les dues tàctiques que es perfilen. La tàctica Maura, esbojarrada i plena d'exabruptes, alçant una bandera d'enfolliment per veure d'atraure els sectors dretans que s'apleguen sota la bandera de la que Gil Robles és per ara privilegiat porta-estandart. La tàctica d'aquest, és manyaga en la forma, però amb més mala intenció que un Miura i amb un fariseisme jesuïta de pura raça. Els agraris no se'n van del parlament, ni pensen anar-se'n. Ells atacaran la República i la seva obra, des de les mateixes posicions que la República els hi brinda.

Estan confiades aquestes dretes anti-republicanes. Estan confiades en l'ambient de descontent que diuen es forma en l'opinió pública davant dels pretesos excessos de la

legislació republicana. A casa nostra, la "Lliga", caute i farisaica, també confia.

La qüestió està en què les esquerres no badin, ni es dongui a dormir en les dolces de Càpua, puix que el poble està disposat i amatent com sempre. D'altra banda, les dretes ara tindran feina entre elles per a sortejar els efectes del contracop sofert en el fracàs de llurs esperances i en digerir la bilis que el despit provoca.

Les normes del bon seny i de la bona tàctica ens diuen que ara és una hora propícia pels partits d'esquerra per a emprendre una gran campanya de propaganda de l'obra republicana i de planejament de la tasca que imposa la nostra idealitat en un avenir immediat.

Repetim-ho: Ara és l'hora! Ara és l'hora!

UNA PROFECIA?

Com que estem contents del resultat polític de la crisi i de la sessió del Congrés que hem comentat, ens sentim amb ànims de fer aquesta profecia—i perdoneu l'atreviment—: Les batalles que s'acosten seran decisives, no per a la República, sinó per l'esperit d'esquerra que l'informa, perquè l'apassionament que ara posaran les dretes en guanyar no serà superat en l'avenir.

Perquè? Perquè ara més que ideals, lluiten interessos de dreta ferits de mort, i l'instint de conservació els porta a una desaforada i aferrissada batalla. Però res hi ha tan acomodaticí i panxacontenta, com els interessos. Així estem segurs que d'ací a dos anys la qüestió religiosa ja no serà element de batalla, perquè ningú es recordarà del que ara passa.

L'Església catòlica precisament, té com cap altra institució, un sentit formidable d'adaptació. Ho veurieu clar si recordessiu les campanyes descomunals fetes en el que va de segle pels catòlics espanyols, en motiu de certes mesures de govern, dites anticlericals, intentades pels gabinets liberals de Canalejas i de Romanones. Si es prohibia, per exemple, que centres docents religiosos com Deusto o l'Escorial, poguessin donar títols acadèmics, prelats i capítols catedrals i la clerecia tota i tots els catòlics intransigents, posaven el crit al cel en nom dels mateixos pretextos amb què ara el posen. I total no passava res. Si es prohibia que els catedràtics d'Institut anessin col·legi per col·legi a examinar, els prelats i els orgues tots de clericalisme, s'esquinzaven les vestidures i deien que això era atemptar contra els drets imprescriptibles de l'Església. Si es volia sotmetre les ordres religioses a la llei d'associacions, semblava que les esferes del món havien de trontollar i que el món s'havia de perdre irremissiblement. I total res.

Ara, totes aquestes reformes, l'Església els hauria acceptat a cremadent. No estranyem, doncs, que protesti airada contra altres reformes força més fortes i força més dures.

Ja passarà la ira; ja vindrà l'acomodament; ja es repetirà allò del "meu mal no vol so- roll".

En definitiva la legislació laica de la República és el natural que sigui, quan ja és un fet en tota l'Europa civilitzada, i el que

és natural ja ningú és capaç de desfer-ho.

Del furor dretà, esteu-ne segurs, d'ací a dos anys, no se'n cantrà ni gall ni gallina. Haurà estat una bambolla de sabó, un "bluff".

CENTRE D'UNIO REPUBLICANA

GIRONA

CICLE DE TRES CONFERÈNCIES PÚBLIQUES

a càrrec de

Joaquím de Camps i Arboix

La segona, sobre

"L'Evolució de la Propietat"

Tindrà lloc DIMARTS, dia 20, a les deu de la nit, sota el següent

SUMARI:

Orígen de la propietat. - Resum històric de la seva transformació. - Es legítima la propietat de la terra? - La fórmula del liberal-socialisme.

CICLE DE CONFERÈNCIES AL CENTRE D'UNIO REPUBLICANA

Dimarts vinent, dia 20, continuarà en el "Centre d'Unió Republicana", a les deu de la nit, el cicle de tres conferències a càrrec del nostre benivolgut amic i prestigiós lletrat senyor Camps i Arboix, sobre l'evolució d'uns problemes latents.

La segona conferència versarà sobre "L'evolució de la propietat", sota el següent sumari: Orígen de la propietat. Resum històric de la seva transformació. És legítima la propietat de la terra? La fórmula del liberal socialisme.

La tercera, que es donarà el dimarts, dia

27, a la mateixa hora que les anteriors, versarà sobre "L'evolució del salariat", sota el següent sumari: Naturalesa del contracte de treball. En el producte hi ha salari no pagat? Del salariat, al participacionisme. L'accionariat obrer.

L'anunci d'aquest cicle de conferències i la solvència del conferenciant, han desvetllat molt d'interès. El contingut dels temes i la forma de desenrotllar-los, augmenta l'afany, fent creure que aquests actes seran un èxit més dels que porta organitzats el nostre benemèrit centre republicà.

Biografia de Lluís Companys i Jover,

Ministre de Marina

El nou ministre de Marina de la República, senyor Lluís Companys i Jover, és fill de Tarrós (Lleida), on va néixer l'any 1883, d'una família de propietaris rurals.

La seva vida d'estudiant a Barcelona, ja se significà per la seva intervenció en els grups d'avançada, contribuint d'una manera activa en l'Agrupació Escolar Republicana, que ell va fundar i en la qual figurà la flor de la joventut liberal, que més tard havia d'exercir un paper important en la nostra política. Per a Lluís Companys, tant la tribuna com la premsa serviren per a escampar la seva ideologia republicana d'esquerra, i ben aviat, per l'ardidesa de les seves campanyes, es guanyà una franca reputació d'home batallador. En aquest sentit, "La Lucha", diari fundat per ell, assenyala una de les fases més sensacionals de la campanya republicana i liberal, que tingué el seu epíleg en el moviment revolucionari de l'any 1917.

Lluís Companys, que en la política activa militava en els rengles de la U. F. N. R., va ésser elegit regidor a l'Ajuntament de Barcelona, l'any 1915, realitzant dintre la Corporació municipal una tasca de republicanisme i austeritat exemplar.

La seva admiració, primer; la seva camaraderia i intimitat després, que acabà amb la seva compenetració amb aquell gran polític que es digué Francesc Layret, ell lligaren espiritualment a l'obra del plorat mestre, que tan bé va saber agermanar els ideals de llibertat i justícia amb els d'amor.

Lluís Companys havia begut en les fonts del gran humanista, va saber copsar de seguida la veritable transcendència del moviment sindical que s'iniciava a Barcelona, amb senyals d'una lluita sagnant i cruel. Actuant com advocat, sabé enlairar el clam de la classe obrera que despertava impetuosa en recerca de les seves reivindicacions.

Aquesta actitud de lleialtat envers el moviment obrerista li valgué la rancúnia dels elements conservadors, que davant la seva valenta persistència, es desencadenà en franc odi. Va conèixer la presó i les persecucions policiaques. Hom no li perdonava la seva amistat amb Salvador Seguí ni la seva col·laboració amb Francesc Layret. I el fatídic Martínez Anido el deportava a La Mola, de Maó, el mateix dia que queia assassinat Francesc Layret.

LLUÍS COMPANYS

Tornà del captiveri, per a ésser elegit a les Corts de Madrid; Lluís Companys, continuador de l'obra de Layret, no cessà les seves campanyes a la ciutat, en els grans nuclis industrials, ensems que els seus coneixements dels problemes del nostre camp el portaren a identificar-se amb la qüestió dels rabassaires, que ell ha viscut com ningú.

En caure la dictadura de Primo de Rivera, com es recordarà, es formaren els Ajuntaments per un procediment automàtic. A Lluís Companys li corresponia un lloc, que molt enèrgicament es negà a ocupar, entenent que el poble era el que havia d'elegir els seus legítims representants; conducta exemplar que no era seguida per cap altre dels que es deien republicans i acceptaven nomenaments de Reial Ordre. Mentre aquells seien plàcidament als seus escons, Lluís Companys tornava a la seva actuació de franca rebel·lió contra l'enemic comú: la monarquia. I si la seva integritat de principis li havia fet refusar un lloc de representació municipal, en canvi les seves activitats revolucionàries el portaren una vegada més a la Model...

Seria tasca inútil voler repetir ací l'obra de Lluís Companys, en aquests darrers anys de la política catalana. N'hi ha prou en dir que tota la vida de Catalunya va unida al seu nom.

Figura cabdal en la Conferència d'Esquerres de Catalunya, que havia d'ésser la base del gran partit que més tard havia de jugar un paper principalíssim en el govern del país, fou ell qui amb més insistència advocà perquè l'Esquerra Republicana presentés candidatura en les eleccions del 12 d'abril de 1931. Els seus consells foren seguits i la més esclatant victòria consagrava l'encert de la seva visió política.

El 14 d'abril de 1931 posà la figura de Lluís Companys al lloc preeminent que avui ocupa dintre el republicanisme espanyol.

Fou en aquells moments, encara d'inquietud i d'angoixa, sobretot per als esperits tímids i acovardits dels elements reaccionaris, que Lluís Companys s'encarregà del Govern Civil. I malgrat la gravetat d'aquelles hores, Lluís Companys hi deixà un record que avui encara és recordat amb elogi pels propis adversaris.

Portat a les Corts Constituents i com a cap de la minoria d'Esquerra, en els moments que es discutí l'Estatut de Catalunya va saber salvar els esculls d'aquells moments espinosos en què els apassionaments i els estats d'esperit riscaven de llençar-ho tot a rodar.

Quan el primer Parlament de Catalunya l'elegí president, va retre a Lluís Companys el merescut homenatge a la seva obra; avui, en ésser nomenat ministre de la República, com a catalans i com a republicans hem de felicitar-nos-en, perquè pocs homes com ell, tan amarats de catalanitat i ensems tan amants de la grandesa de la República; d'una República liberal, democràtica, humana i generosa, que han estat sempre els ideals de Lluís Companys.

N. de la R. — Amb motiu del contracte de treball que regeix a Girona per les impremtes, el nostre Setmanari, degut a la festivitat de Corpus, surt aquesta setmana amb un dia de retard.

Azaña torna a formar Govern

Quan teníem el nostre anterior número d'ACCIÓ CIUTADANA en premsa ens vàrem veure sorpresos per la nova de la crisi. Azaña havia dimitit, i amb ell tot el Govern.

Una certa inquietud s'observava arreu i els comentaris que la crisi motivà eren variadíssims arreu de les nostres comarques, però tots conveníem que en l'actualitat no podia subsistir altre Govern que el dimitit, per ésser l'únic que podia comptar amb una ferma base parlamentària.

L'actitud hostil entre el partit socialista i radical impedia constituir un govern netament republicà, i la capgirada dels radicals cap a la dreta degut a l'ingrés en aquest partit de molts elements monàrquics, impossibilitava la formació d'un gabinet

republicà i esquerrista, que és el que en l'actualitat demana i vol el país.

Ja hem tornat a la normalitat i Azaña continuarà més enfortit que abans a treballar per a l'aplicació de l'ideari que li ha valgut l'aprovació dels que restaven fidels a l'esperit del 14 d'abril, en el qual resumien i concretaven tots els desitjos dels temps vergonyosos de l'extingida monarquia.

La constitució del Gabinet és bona. Ultra la conservació en els seus llocs dels President i dels senyors Casares Quiroga, Albornoz, Prieto i Largo Caballero, que estimem encertada, ho és també l'entrada de Francisco Barnés a Instrucció Pública i de Fernando de los Ríos a Estat, que no sabem perquè no se'n ja Afers Estrangers o Relacions Exteriors. Barnés, a Instrucció Pública, ens fa l'efecte que l'esperit del catedràtic serà substituït pel del mestre, i ho preferim mentre la funció en aquest ram sigui més d'extensió i creació d'escoles, que no pas d'alts estudis i perfeccionament, que serà millor per a la segona etapa de la cultura, quan hi hagi menys analfabets.

Ens agrada també que els ministres socialistes segueixin al Govern, perquè la seva minoria parlamentària de 110 diputats és un puntal seriós per a la República, i els tres representants al Gabinet són figures de vàlua i de prestigi indiscutibles. Si la sortida del ferm republicà senyor Giral, ministre de Marina, ens sap greu, hem vist amb bons ulls la retirada del místic senyor Zulueta, massa complaent amb diplomàtics de l'antic règim. I, finalment, hem de fer constar la nostra satisfacció pel nomenament de Lluís Companys. És un vell militant que en les hores de prova no va defallir mai. Ha conegut la presó repetida i la persecució implacable i podrà dintre del Govern contribuir eficientment a què la política es mantingui en la direcció que tant ha sabut defensar sempre. Per altra part, l'Esquerra Republicana intervindrà, com és el seu deure, a fer de la República un instrument apte per a la nostra Autonomia, i això ens interessa a tots els catalans.

Per aquestes raons i perquè els altres nous ministres asseguraran l'ajut de les seves respectives agrupacions parlamentàries, estem d'acord amb el segon ministeri Azaña, del qual esperem la mateixa actuació lògica, que ja havíem reconegut en l'anterior.

EL NOU GOVERN

Presidència i Guerra	Azaña	Treball	Largo Caballero
Marina	Companys	Obres Públiques	Prieto
Agricultura	Domingo	Estat	De los Rios
Governació	Casares Quiroga	Justícia	Albornoz
Instrucció	Barnés	Indústria i Comerç	Franchy Roca
Finances	Viñuelas		

El despertar polític dels pobles de les comarques

CERVIÀ DE TER

SANT JORDI DESVALLS

No fa pas molt temps que, fer un míting polític a un poble semblava obra de titans. La gent estava esporuguida i sols s'atrevien a treure el nas en el local, on aquell tenia efecte, quatre valents que posaven per damunt de tot el seu entusiasme per l'ideal i per la causa. Els temps han canviat radicalment. Ja no existeix aquella temença per la pressió caciquil de l'amo, del propietari, propietaris de terres i consciències. La República ha portat arreu els aires de llibertat i, sota aquella, l'ohem es desvetlla, viu, cospa la importància del moment i vol sentir la veu dels seus representants. No n'hi ha prou d'examinar la tasca realitzada llegint el diari cada dia, cal sentir-los prop seu, conèixer-los més profundament, perquè la comunió sigui més efectiva.

És per això que els pobles no esperen el torn que els hi podria correspondre en el pla confeccionat en les oficines directores del Partit, sinó que els Centres dels diferents pobles noten i senten la necessitat de realitzar-los pel seu esplai espiritual i gestionen la celebració dels actes que venim portant a cap d'un temps a aquesta part, mercès a l'estímul, a l'activitat nascuda en el si de tots els pobles de les nostres Comarques.

La nota més agradable és veure el gros nombre de dones i joves que concorren als nostres actes polítics, no simplement com a oients, sinó algunes d'elles, com elements actius de propaganda republicana. Jovenetes simpàtiques i rialleres venen a nosaltres per a obsequiar-nos amb la llaçada catalana o republicana. Elles són, potser, les que presten més atenció a les paraules orientadores, com si estessin afanyoses de rescabalar-se del temps perdut. Elles estimen la República, quan comprenen que la seva emancipació ve de l'actual règim. Elles estimen els homes de la República perquè degut a la seva energia les han convertit en ciutadanes, en dones lliures. Però entenem-nos, elles estimen els homes de la República, no aquells arrivistes que ara es diuen republicans per ésser la posició més còmoda.

Seria inútil dir, després d'aquest preàmbul, que els actes celebrats diumenge passat a Cervià de Ter i Sant Jordi Desvalls, varen veure's curulls d'entusiastes que aplaudiren copiosament als nostres oradors.

La nota simpàtica va ésser la intervenció de la senyoreta Nuri Oromí, presidenta del Grup femení "La Falç, de Barcelona. La seva oratòria, poc corrent, va servir per atraure's ràpidament la simpatia de tots. La facilitat de paraula que posseeix la nostra propagandista va causar un excel·lent efecte i els aplaudiments foren veritablement sorollosos en prendre i en acabar de fer ús de la paraula.

Procurarem resumir els dos discursos pronunciats en els diferents pobles, ajustant-nos en el possible als termes en què varen desenvolupar-se els nostres oradors.

Feta la presentació pels diferents presidents dels Centres de Sant Jordi i Cervià de Ter, senyor Joan Joher i Antòni March, s'aixeca per a parlar el President de la Comarcal de Girona.

JOAN BALLESTA

Amigues i amics:

Venim ací, no a fer un acte de propaganda política, sinó a sentir els batecs de les vostres necessitats, a franquejar-nos amb vosaltres ara que estem lluny de les lluites que junten els homes d'un mateix color polític, per a presentar la batalla a l'adversari comà. Venim ací en aquests moments de relativa tranquil·litat, a dir-vos el què fem i el què pensem per saber si la nostra gestió respon als vostres desitjos i a les vostres necessitats.

Tots sabeu que Esquerra Republicana no és un partit nascut del caprici d'uns senyors per a adquirir una categoria dins la política. Esquerra Republicana està composta d'un nombrós grup d'homes assenyats, infatigables, sincers, patriotes i lleials, que es desvien per portar la possible felicitat arreu de Catalunya. Esquerra Republicana de Catalunya no és un Partit més, és el Partit que necessitava el poble. Per aquest motiu, doncs, no haureu d'estranyar que en venir aquí ens comportem de manera diferent d'altres partits amb l'exclusiva finalitat de governar i esclavitzar el poble.

Pot ben dir-se que Esquerra Republicana de Catalunya va portar la República a Espanya, aquesta República que nosaltres voldríem i volem, sigui totalment perfecte, però no deixem de comprendre que per a assolir el perfeccionament, manca el suport i l'escalf del temps, no molt llarg, però si algun temps més.

Explica, amb forma magistral, el que ha fet la República, i quines són les lleis que resten per aprovar, obra i projecte que ha motivat atacs de l'extrema dreta i extrema esquerra. Els uns, perquè la República ha fet poc i pensa fer poc; els altres, perquè ha fet massa i pensa fer massa. Afirmar, doncs, que l'obra realitzada ha de representar pels elements assenyats el just mèdi i així també ho entèn el nostre Partit.

Ataca principalment a les dretes i a l'Església que, guiades per un sol ideal, —enfonsar la República— treballen unides i procuren desenfocadament una formidable ofensiva contra el règim en comprovar que no representa solament un canvi de nom, sinó un canvi total de sistema.

Adverteix a tothom la necessitat que tenim de viure alerta, i emplaça a tots els veritables republicans al carrer, si arribés el moment de què la República pogués perillar el més mínim.

NURI OROMÍ

Companys i companyes:

Molt us agraeixo l'obsequi que m'han fet les dones dels pobles visitats en arribar, obsequi al qual vull correspondre cordialment donant-vos una afectuosa salutació i una abraçada amistosa.

Aquest esclat d'entusiasme que copso arreu dels pobles visitats de les terres de Catalunya, és igual al que altres propagadores feministes republicanes senten en recórrer Espanya. És evident que la República ha desvetllat, arreu de la península, a la dona en reconèixer-li els drets de què ara gaudim, i ens sentim orgulloses de què ens hagin col·locat al mateix nivell dels homes. Però, amigues, si hem adquirit uns drets, també hem adquirit uns deures, i totes hem d'estar disposades a complir-los.

En l'anterior règim veníem obligades a fingir contínuament els nostres sentiments. La dona no tenia una intervenció en les decisions dels homes, la dona no podia protestar quan ens arrencaven de les nostres llars, els nostres fills, els nostres marits, els nostres pares, per a portar-los a la guerra. Nosaltres no podíem protestar quan veíem la nostra casa ensorrada, la nostra llar malmesa, a causa de decisions passionals i nascudes d'interessos. El sentiment i l'amor no comptava per res. Les pàgines de la història, que ara podem començar a escriure, hem de procurar sigui un historial de pau i germanor, protecció de l'humil, i de favor al desvalgut.

Nosaltres sols servíem de juguet dels homes, i si mai deixàvem parlar el nostre sentiment, si ens abandonàvem a hores d'amor nascut del més pur del nostre interior, vosaltres ja sabeu el calvari d'aquelles dones, mares sense ésser emmaridades. La República protegeix la dona i protegeix el fill, corresponem a aquesta protecció amb el nostre amor, amb la nostra confiança.

Nosaltres, dones, no hem fet encara ús del dret que ens han concedit, i cal pensar-hi. Aquest dret és una càrrega feixuga, però el sacrifici tindrà les seves compensacions si actuem d'acord amb les necessitats del país, si conservem l'actual tendència esquerrista que ha de nivellar en el transcurs del temps les presents diferències socials.

Jo conec la dona catalana, que és la meva germana, somric quan sento la confiança de les dretes que esperen governar novament amb la nostra intervenció, perquè desconeixen que la dona amb la seva intuïció ha comprès ja el que volen les dretes amb la seva propaganda.

JOAN CASANOVES

El discurs del Vice-president del Parlament de Catalunya, havia despertat gran espectació. La tasca que pesa actualment damunt el senyor Casanoves, és realment agotadora. La visita a Cervià i Sant Jordi, l'havien precedida altres visites a Torelló i

a Olot. El nostre gran amic i diputat per aquesta Circumscripció, va començar de la següent manera:

Catalans:

Jo voldria en aquests moments excusar el meu cansanci físic degut a la forta campanya que venim desenrotllant arreu de Catalunya, i procuraré fer-ho, més, ho faré, per un esforç de la meua voluntat que bé ho mereix la República.

Nosaltres hem viscut el temps de la restauració republicana en forma total, plena, curulls de neguit i plens d'entusiasme, sempre de cara a les necessitats del poble, obrint els nostres pits a totes aquelles aspiracions que permetran fer del nostre poble un poble exemplar.

Contràriament, la monarquia necessitava per viure la guàrdia pretoriana que venia representada pel militarisme, que establia una barrera que el poble no podia saltar i que impedia que els crits del poble arribessin a les altes esferes governamentals. Una de les primeres gestions de la República va ésser fer desaparèixer aquesta barrera per a poder sentir de més aprop els clams de la multitud per, d'acord amb ella, legislar com cal, i a la vegada reduïa a les casernes i convertia en instrument civil a l'exèrcit espanyol.

La monarquia permetia i ajudava el bastiment de grans catedrals, de magnífiques esglésies, i encanvi sostenia edificis mi-grats, faltats de llum, on no hi entrava mai el sol, com unes pre-

sons més, allà on tenien que convertir-se els infants en homes, i la quitxalla en fugia perquè era fosc, humit i denigrant. La monarquia permetia la intervenció del senyor Rector en la fiscalització dels llibres, i si algun ni havia que podia obrir l'esperit a un coneixement superior, era excomunicat i retirat de la circulació. L'Església, que en el seu inici s'havia revelat com a protectora dels humils, no va tardar en cercar una aliança amb el poder exèrcit de la terra, convertint-se amb representant de Déu i del Cèsar, és a dir representant del poder temporal i del poder espiritual, per a dominar més àmpliament tots els estaments socials.

Avui sols compta per a establir privilegis, les aptituds de cada un, únics mitjans que poden fer pressió dins l'escola, però res de diferències socials, a fi d'aconseguir un major nivell de cultura.

Estudia el règim nostre i el compara amb el que prevaleix a Rússia, Itàlia i Alemanya, per treure'n conseqüències favorables a la nostra actuació. Parla també de la llibertat concedida a la dona, i acaba dient que el Partit d'Esquerra Republicana té ja un historial d'obres realitzades d'acord amb les promeses fetes pels seus dirigents. L'Esquerra Republicana, diu, va dir abans de les eleccions municipals que si tenia la confiança del poble implantaria la República a Espanya i l'Autonomia a Catalunya. Al cap de quaranta vuit hores havíem implantat la República, i al cap de l'any teníem l'Autonomia a Catalunya. Esquerra Republicana és un Partit que compleix el que promet.

BAIX EMPORDA

PALAFRUGELL

Després de molt enrenou han estat detinguts els suposats autors d'un robatori de gallines correput a la masia coneguda per "Can Salvi", del veí poble de Montràs.

Les gallines es trobaren en el galliner de Dolors Cortada Parals, la qual manifestà que li havien estat donades pel veí de País, Feliu Comajuan Calsina, a canvi d'uns favors de caire sexual. Detinguts tots dos, declaren la veritat i episodis de l'original transacció després de la qual, foren conduïts a La Bisbal, on s'en féu càrrec el Jutjat de Primera Instància d'aquella ciutat.

El pròxim dia 16, sembla que el senyor Estelric es decidirà a venir a Palafrugell on, organitzada per Lliga Catalana, donarà una conferència pública al "Coliseu Empordanès".

Diumenge proppassat, donà el seu anunci concert de piano al "Casal Popular" el bon amic Josep Cantó. No hem pas de dir, conegut ja el seu bon gust i exquisida exe-

cució, que fou un èxit artístic. Llàstima de mal temps que féu impossible veure el teatre ple, tal com hauríem desitjat i l'amic Cantó es mereixia.

Probablement a darrers d'aquest mes es donarà a Palafrugell el primer acte pacifista, en forma de míting, i en el saló del "Centre Fraternal".

És de creure que l'anunci d'aquesta vetllada, a càrrec d'un bon lot d'oradors pertanyents al Comitè Català contra la Guerra, portarà una gran concurrència a l'esmentat acte. Sobre aquest punt, ens informen que van per bon camí les gestions per organitzar en la nostra vila un Comitè local adherit a l'obra pacifista del Comitè Català contra la Guerra.

Durant el dilluns d'aquesta setmana fórem obsequiats amb un fenomenal aiguat que causà seriosos estralls a la part baixa de la població i en algunes cases de la barriada marítima de Llafranc.

El nostre famós riu Aubit, fugí de mare i s'escampà pels camps que el volten, negant-ne una bona part i emportant-se'n alguns caps de bestiar. Afortunadament, si bé els danys són d'alguna importància no tinguérem de lamentar cap desgràcia personal.

C.

OCASIÓ

Piano elèctric, bon estat, que val tretze mil pessetes, es ven a preu de ganga. — Raó: Cafè Colonial, Caldes de Malavella.

CONVOCATÒRIA

Amb data 12 de juny varen ésser cursades a tots els diputats de la Circumscripció i Centre de les Comarques Gironines que formen la Federació del Partit Republicà Federal Nacionalista, les corresponents convocatòries per assistir a la reunió que tindrà lloc el dia 18 de juny, a les onze del matí, en el Centre d'Unió Republicana, carrer del Carme, 13, per a discutir la següent ordre del dia

Política general.

Congrés del Partit d'Esquerra.

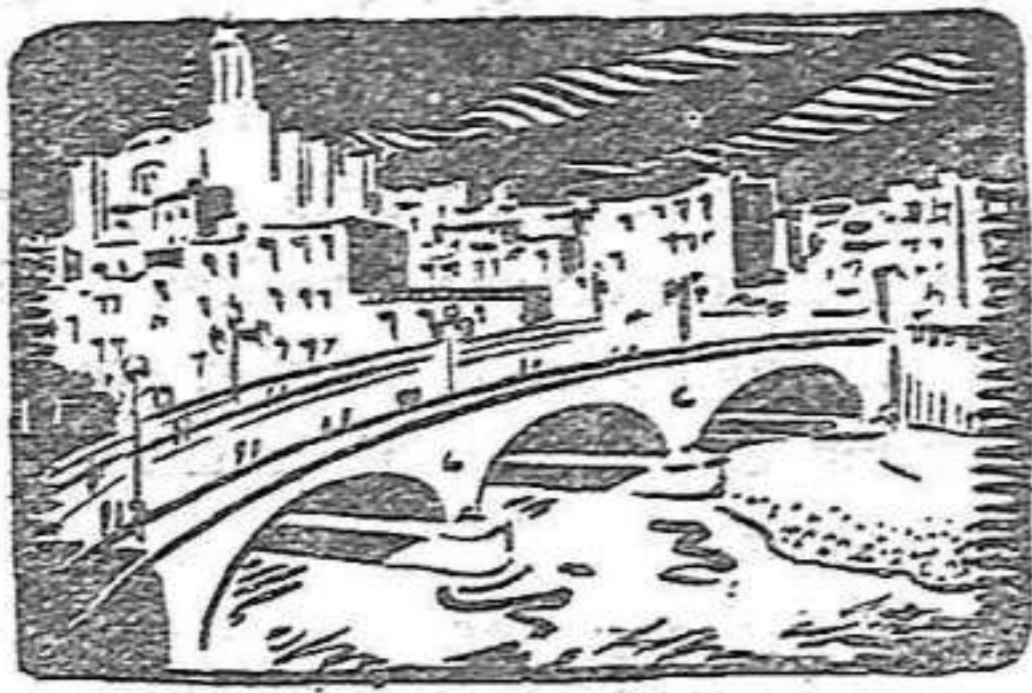
Designació del Consell Directiu del Partit.

Assumptes generals.

Es prega l'assistència a tots els convocats.

J. BALAGUER TORT
ADVOCAT

Progrès, 12 - 1.er - 1.^a
Telèf. 153 **Girona**

EL GIRONÈS

GIRONA

Ha aprovat brillantment els examens-oposició, celebrats a la Facultat de Pedagogia, de Madrid, (antiga Escola Superior del Magisteri), el nostre bon amic i company de redacció, En Josep M. Corredor.

Enhorabona.

CLAUSURA DE L'EXPOSICIÓ DE PRIMAVERA. — Amb una Conferència del senyor Balbuena, Catedràtic de la Universitat de Barcelona i una part de concert a càrrec del Quartet Català de la mateixa ciutat, es clausurarà demà l'Exposició de pintura catalana contemporània que, organitzada pel Seminari d'Història de l'Art de la Universitat catalana i l'Ateneu de Girona, ha tingut lloc al saló de descans del Teatre Municipal.

L'Exposició ha estat un èxit, tant pel valor de les obres exposades com pel molt visitada que ha estat.

La gratitud de la Ciutat als organitzadors, i per a aquests, la nostra felicitació.

ESCOLA DE BELLES ARTS, EXPOSICIÓ. — Com de consuetud, ha estat inaugurada a l'Escola de Belles Arts, una exposició dels treballs efectuats pels alumnes durant el curs que ara fineix.

Assistí a la inauguració, en representació de l'Alcaldia, el tinent d'Alcalde senyor Rahola, qui adreçà a professors i alumnes uns mots de felicitació per l'obra esplèndida efectuada i d'encoratjament per a prosseguir-la.

Certament, és altament remarcable l'obra efectuada enguany per l'Escola. L'Exposició serà oberta de 7 a 9 de la vetlla, els dies laborables, i mereix que el poble de Girona conegui la meritíssima labor que desenvolupa l'Escola de Belles Arts que sosté l'Ajuntament.

UN ÈXIT DE RICARD LAMOTE DE GRIGNON. — El Director de l'Orquestra Simfònica de Girona efectuà el passat diumenge, el seu concert de presentació com a Sub-director de la Banda Municipal de Barcelona.

El concert constituí un èxit gran pel nostre amic, tant com a Director, com a compositor, amb la seva suite "El Rusc", com a instrumentador, amb l'estrena de la "Suite Empordanesa", de Garreta, per a banda.

En felicitar Mestre Lamote pel seu triomf,

li fem present el nostre agraïment per la devoció palesada pel nostre malaguanyat Garreta.

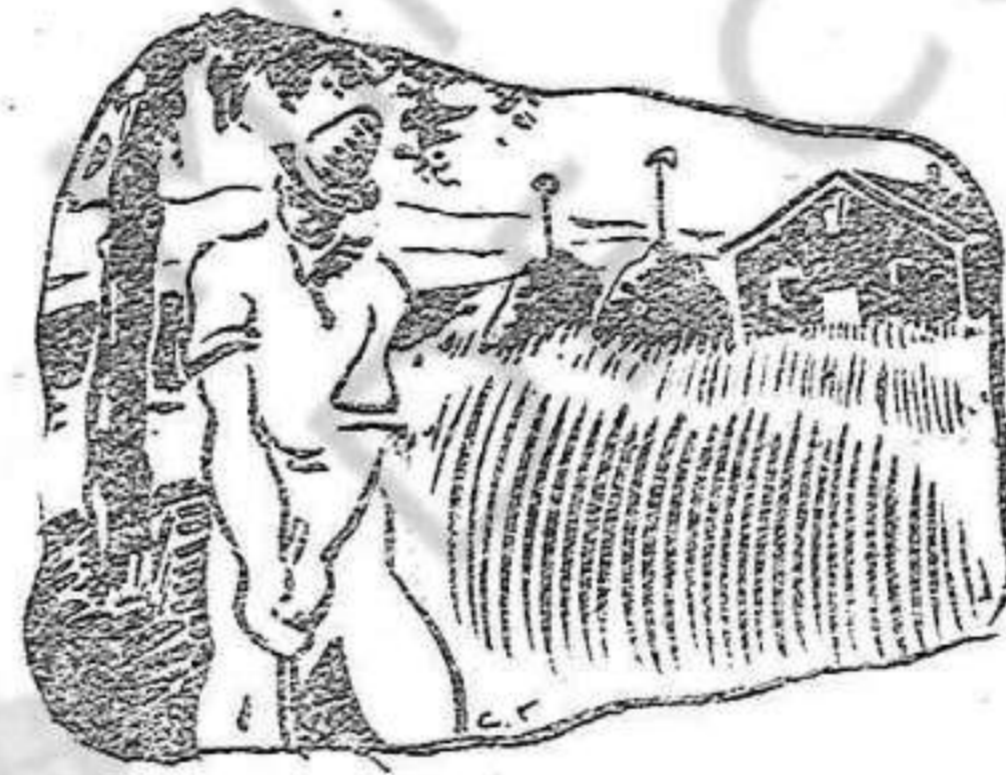
VOLTA CICLISTA DE CATALUNYA. — El passat dijous, a les 5 de la tarda, arribaren a la Devesa de Girona els corredors que segueixen aquesta gran prova ciclista.

Llàstima que el temporal de pluges no permetés que l'arribada assolís la màxima magnificència. Amb tot, el passeig central de la Devesa ofería un bell aspecte. Un públic nobrosíssim palesà la seva devoció per l'esport aguantant estoicament durant hores els xàfecs, i l'arribada s'efectuà en un ordre perfecte. Sentírem lloar l'organització gironina com la més perfecte assolida fins aquell moment.

No cal dir com ens en sentim satisfets.

JAFRE

En la ressenya de la setmana passada, en explicar el grandios acta celebrat en aquesta població, el linotipista devia deixar-se a la mquina aquesta línia "i el grup femení republicà de Jafre", en explicar la seva entrada al campament improvisat.

GARROTXA

BANYOLES

Senyoreta Dolors Boix, jo crec que no deuria esforçar-se més en demostrar el que és aquest cavernícola capellà de can Jana, puix que l'opinió detalladament per vostè assabentada, ha sabut ben jutjar l'afer.

Jo no puc merèixer que vostè em lloï per l'interès que en el seu assumpte m'he permès prendre; però sí entenc, i és un deure de tots els bons ciutadans, amparar, ajudar i defensar qualsevol veí, sigui aquest home o dona, que es trobi perseguit o atropellat per un altre individu.

Li faré esment, senyoreta Boix, que en el meu judici, comprenc que tot el demés que vostè pot denunciar en el successiu, dels abusos i canallades comesos i que segurament continuaran cometent aquests deixebles del "cura" de Flix, Cucala i vicari de Tortellà, fills d'en Torquemada, no esperi la més lleu intervenció de cap de les nostres autoritats locals, per municipals que siguin i jutges de pau que es nomenin. Dis-

Les noies de Jafre varem donar-me compte d'aquest, amb tota seguretat, involuntari descuit. Esmenem la falta i aprofitem l'oportunitat per a remerciar una vegada més, en nom dels republicans de Girona, el seu pregon agraïment per l'amable intervenció del grup femení de Jafre que, amb la seva alegria, joventut i voluntariosa participació, va contribuir a donar un esplendor inusitat a la festa de germanor i confraternitat republicana.

Senyoretas de Jafre, moltes mercès pel vostre interès per les ressenyes d'ACCIÓ CIUTADANA.

EXPRES-BAR

Situat a la Rambla - GIRONA - Telèf. 119

Begudes de les millors marques

Ressopons econòmics

OBERT NIT I DIA

Del 1.er d'octubre al 30 d'abril, temporada de marisc

Ostres-Percebes-Almejes-Gambes

rebudes diàriament a les 5 tarda.

sortadament tots els pobles tenen el govern que es mereixen, i Banyoles, ben entès tenim unes autoritats, les quals han deixat fins avui que acampessin pels seus capritxos tota aquesta xusma de misaires que atropellen i passen per damunt de tot, sense reparar ni en la moral ni en la convivència de veïns, burlant les lleis i les ordres donades per les primeres autoritats de la República, sense que hagin estat previnguts ni amonestats per cap de les nostres primeres autoritats banyolines, amb res ni per res.

Calculi, senyoreta Boix, que a la sombra de fets semblants als que vostè ve denunciant ¿quants crims i disbauxes deuen haver-se comès? Aitals crims i atropells s'han perpetrat o portat a la pràctica amb un desconeixement complert de les autoritats i de l'opinió, no essent-ne assabentat ningú del mòvil inductor dels fets, fins al reprovable cas del fet consumat. En el cas seu, no podran mai al·legar ignorància les autoritats ni el poble, del què podria esdevenir de la conducta que continuament ve observant aquest esparver de can Jana en la seva persona. Jo em guardaré molt bé d'aconsellar-li que vostè es prengui la justícia per la mà, però sí que, vist el poc cas i la poca importància que les persones interessades a prevenir fatals conseqüències que en l'esdevenidor podrien succeir, no es deixi atropellar, ni remotament, la seva dignitat, ni tampoc menysprear la seva honradesa de dona, per aquest capellà Joaquim Pou, ni per ningú.

Les nostres autoritats locals donen un

tracte tan complaent a aquesta "xusma" religiosa, que no és pas res d'estrany que Banyoles sigui vertaderament el punt per ells designat de tots els seus conclaves i assemblees faccioses contra la República i les seves lleis laiques, que amb tant d'encert el nou règim ha legislat.

Actualment, hom es pregunta ¿En quina situació quedaran les nostres autoritats locals en el pròxim dia 1.er d'octubre, en posar-se a la pràctica la llei de congregacions i confessions religioses? Veurem!

Aprofitant l'avinentesa de tocar aquesta qüestió ¿sap l'alcalde o vol dir-nos el què passa diàriament a l'església de la Rodes? ¿Que no esteu assabentat de què allò sembla un cabaret? Molts són els dies que fins molt entrada la nit estant "funcionando". Tenen la porta principal tancada, o sigui la que dona a la plaça de les Rodes, però pel carrer del darrera hi tenen una altra porta que serveix per a fer el contraband.

Casos i fets com el de la senyoreta Boix, a aquesta església de les Rodes és la seva cova. ¿Tenen present quin és el capellà que sembla l'encarregat de tot aquell xivarri?, doncs és aquell de tan pèssims antecedents morals, si fa o no fa, com el Joaquim Pou de can Jana.

Dones del barri de les Rodes: assistiu a

l'església del vostre barri, que us donaran un vestit per a vosaltres i unes sabatetes pel vostre nen, i sobretot si és el vespre us provaran unes mitges del color que volgueu escollir sense competència de preu, objecte de propaganda, regalades.

UN DESVAGAT

Servei a domicili i al major.	Dipòsit de vi	Responent de la qualitat dels mateixos.
	de Joan Moriscot Ultònia, 5 GIRONA	
VINS: Priorat, Múrcia, Alacant, Valdepenyas, Jumilla, Secuita, Vinebra.		

UN SOL FOC

Proporciona calefacció i aigua calenta a tota la casa

Amb la Calefacció **IDEAL CLASSIC** ja tenim resolt el problema del confort higiènic i econòmic. Per pocs diners podeu instal·lar-la a casa vostra, lliurant-vos, a la tardor i a l'hivern, del fred i de la humitat

Fascicles gratuïts

Bartomeu Agustí
OLOT

Cerralleria artística

de

Bartomeu

Agustí

Direcció tècnica a càrrec de LL. NEBOT

Treballs de ferro forjat en general. Especialitat en portes ballestes, tubulars i ondulades, tribunes, làmpares i escales de cargol.

Olot

Esmolament de Navalles a la perfecció

VENDES DE TOTA CLASSE D'ARTICLES PROPIS PER BARBERIA. — GAVINETERIA FINA. GRAN ASSORTIT EN PERFUMERIA.

JOSEP SERRA

Argenteria, 10 - GIRONA

Societat ANÓNIMA DE TRANSPORTES OLOT

Servei de Recader diari entre Olot i Barcelona i viceversa amb combinació de l' **Agència Arias**

PASSEIG DEL BORN, N.º 13
Telèfon, 13354

Es garanteix un **Servei Ràpid, Econòmic i Perfecte.** — Paquets entregats al vespre a Olot, a les nou del matí del dia següent són lliurats als consignataris de Barcelona, i així mateix els que són entregats a Barcelona fins a la una de la tarda, a les set de la mateixa arriben a Olot.

S'ADMETEN ENCARRECS A: **ANÓNIMA DE TRANSPORTES** (Carrer Antoni Llopi) i a les SUCURSALS: Plaça de la República, 11. - Telèfon, 48 i carrer de la Proa, 7 (ABANS «CASA SINGLA»)

A més, aquesta Societat compta amb un vagó diari de Sant Joan les Abadesses a Barcelona i viceversa, pel transport de mercaderies de **Petita Velocitat** que limita el temps en el trajecte a dos dies.

Comerciants agricultors

Abans de fer vostres compres a neu a visitar el nou Magatzem de grans i pinsos **Enèrgic**

— de —

Jacint Codina

No deixeu de fer una prova de els aliments concentrats **Enèrgic**, per Vaques, Vedelles, Porcs, Gallines i altre bestiar de corral. PRODUCTE NACIONAL AMB PATENT I MARCA REGISTRADA

Passeig de Blai, n.º 31 **OLOT** Telèfon, n.º 413
Casa central: VIC Rbla. Deballades, n.º 15 - Tel. n.º 192

Cooperació
de Fundició
de ferro i metalls
OLOT
Carretera de Girona, 21
Treball esmerat i
preus mòdics.

FONDA DE RAMON ROVIRA

TELÈFON, 330

Ronda Dr. Robert, núm. 43
GIRONA

CALDERERIA I CALEFACCIÓ CENTRAL FUMISTERIA

Soldadura Autògena i Tall per oxigen
Instal·lació d'Aparells Sanitaris

de
PERE VALENTI FURTET

Calderers, 13 - GIRONA

CENTRE D'ESPECIFICS

UNIC A LA COMARCA

Els millors productes medicinals. - TOTS ELLS D'ORIGEN. - Unics de propietats
terapèutiques garantides.

Plaça de les Castanyes - GIRONA - Telèfon, 144

FARMACIA RIBAS

Radio Selecte

CLARION, PHILCO, FADA,
FERM i totes les marques, últims mo-
dels des de 4 pessetes setmanals.

Carrer Olivo, 8 (davant camp d'Esports)

Bicicletes

LES MILLORS MARQUES A
4 pessetes 25 cèntims setmanals
SENSE ENTRADA

- **GIRONA**

Casa Escatllar

APARELLS DE RADIO
"FADA"

FERRETERIA I BATERIA DE CUINA
OBJECTES PER A REGALS
LOÇA SANITARIA

Rambla Llibertat, 28 - Mercaders, 6-7

Gràfiques
DARIUS
RAHOLA
Girona

CALÇATS MALARET

Vendes a l'engrós i detall

**RAMBLA LLIBERTAT, 5
GIRONA**

CAFÈS

CORNELLÀ

SUCRES
EMPAQUETATS

Girona

TELÈFON, 321